

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

ΣΥΝΟΨΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

**ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΛΟΓΩ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ
ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ**

(Αναφορά υπ' αρ. πρωτ: 6809/2008)

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Ανδρέας Τάκης
Χειριστής: Ελένη Αναστασίου

ΜΑΡΤΙΟΣ 2009

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

I. Ιστορικό

Υποψήφιος δικηγόρος προσέφυγε στον Συνήγορο του Πολίτη διαμαρτυρόμενος για την απόρριψη της αίτησής του από την κατά νόμο συσταθείσα εξεταστική επιτροπή στο πλαίσιο της διεξαγωγής των εξετάσεων των υποψηφίων δικηγόρων της Περιφέρειας του Εφετείου Θράκης κατά την Α' Εξεταστική Περίοδο του 2008. Η αίτησή του απορρίφθηκε με την αιτιολογία της υπέρβασης του νόμιμου ορίου ηλικίας και συγκεκριμένα του 35^{ου} έτους, κατ'εφαρμογήν της διάταξης του άρθρου 3 παρ. 3 του Ν.Δ 3026/1954 «περί του Κώδικος των Δικηγόρων». Ο ενδιαφερόμενος ζήτησε την παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη, προκειμένου στην επερχόμενη Β' εξεταστική περίοδο 2008 να αποφευχθεί η εκ νέου απόρριψη του αιτήματός του με την ίδια αιτιολογία.

II. Παρέμβαση του Συνήγορου του Πολίτη

Η Αρχή, με το υπ.αρ.πρωτ. 6809.08.2.1/8.9.08 έγγραφό της, επισήμανε τόσο προς την εν λόγω εξεταστική επιτροπή όσο και προς το αρμόδιο Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών του Υπουργείου Δικαιοσύνης ότι μετά την έναρξη ισχύος του Ν. 3304/2005 «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού», η διάταξη του άρθρου 3 παρ. 3 του Ν.Δ 3026/54 «περί του Κώδικος των Δικηγόρων», που ορίζει το 35^ο έτος της ηλικίας ως όριο για την είσοδο στο δικηγορικό επάγγελμα έχει αυτοδικαίως καταργηθεί ως αντικείμενη στη διάταξη του άρθρου 26 του Ν. 3304/2005, στο μέτρο που το όριο ηλικίας, που έχει τεθεί δεν αιτιολογείται επαρκώς, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των άρθρων 7 κ.ε του νόμου. Πιο συγκεκριμένα, δεν αναφέρεται στη σχετική διάταξη του Ν.Δ 3026/54 ο σκοπός, που την καθιστά θεμιτή, ο λόγος για τον οποίο το όριο ηλικίας του 35^{ου} έτους συνιστά ουσιαστική και καθοριστική επαγγελματική προϋπόθεση συνδεδεμένη με τη φύση και την προσήκουσα άσκηση του επαγγέλματος, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο αποφεύγεται η πιθανή σύγκρουσή της με την επιταγή της εύλογης κατ' ελάχιστο χρόνο άσκησης του επαγγέλματος. Ελλειπουσών αυτών των κρίσιμων αναφορών, η διάταξη του άρθρου 3 παρ. 3 του ν.δ 3026/1954, η οποία ορίζει το 35^ο έτος της ηλικίας ως ανώτατο όριο για την είσοδο στο δικηγορικό επάγγελμα αντίκειται κατά τα ανωτέρω στο ν. 3304/2005 ως μη πληρούσα τους κοινοτικούς όρους που τίθενται σχετικώς για τη διατήρησή της ως εναρμονιζόμενης με αυτόν.

Επιπλέον, ο Συνήγορος του Πολίτη σημείωσε και τη σχετική με το ζήτημα νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (Απόφαση 413/1993 και μεταγενέστερη 527/2003 ΣτΕ), σύμφωνα με την οποία, «...η νομοθετική πρόβλεψη του 35^{ου} έτους της ηλικίας ως ορίου για την είσοδο στο επάγγελμα του δικηγόρου αντίκειται στη συνταγματική αρχή της ισότητας και η σχετική διάταξη του άρθρου 3 παρ. 3 του ν.δ 3026/1954 είναι ανίσχυρη ως αντισυνταγματική...». Περαιτέρω, η Αρχή ανέφερε και το γεγονός ότι οι εξεταστικές επιτροπές, που συστάθηκαν στα λοιπά Εφετεία της Χώρας (λ.χ στο Εφετείο Αθηνών, Θεσσαλονίκης κ.λ.π), κατ'εφαρμογήν των ανωτέρω, έκαναν δεκτές κατά την Α' εξεταστική περίοδο τις αιτήσεις των υποψηφίων δικηγόρων, που είχαν υπερβεί το 35^ο έτος της ηλικίας.

Με βάση τα παραπάνω, ο Συνήγορος του Πολίτη επισήμανε ότι τυχόν εκ νέου απόρριψη της αίτησης του ενδιαφερόμενου από την εξεταστική επιτροπή δεν θα μπορούσε νομίμως να βασιστεί σε επίκληση του επίμαχου άρθρου 3 του ν.δ/τος 3026/1954 υπό την παρούσα μορφή του, εν όψει των κρίσιμων διατάξεων του ν. 3304/2005 αλλά και της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Στη συνέχεια, το αρμόδιο Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, συντασσόμενο με τις απόψεις της Αρχής και επικαλούμενο το υπ.αρ.πρωτ. 6809.08.2.1/8.9.08 έγγραφό της, απέστειλε στην εξεταστική επιτροπή του Εφετείου Θράκης το υπ.αρ.πρωτ. 99966/19.9.2008 έγγραφο, με το οποίο ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση του ενδιαφερομένου

III. Θετική Εξέλιξη

Ο ΣτΠ με ικανοποίηση ενημερώθηκε από τη γραμματεία του Εφετείου Θράκης ότι η εν λόγω εξεταστική επιτροπή έκανε δεκτή την αίτηση του ενδιαφερόμενου για συμμετοχή στις εξετάσεις των υποψηφίων δικηγόρων της Περιφέρειας του Εφετείου Θράκης κατά την Β' εξεταστική περίοδο του 2008. Μάλιστα, ο Συνήγορος του Πολίτη πληροφορήθηκε στη συνέχεια από το Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών του Υπουργείου Δικαιοσύνης ότι ο ενδιαφερόμενος διορίστηκε δικηγόρος με την 149314/19.12.08(ΦΕΚ11495/22.12.08) Απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.